

TAVOITE

- yhteenlaskun käsitteen ymmärtäminen: lukumäärien yhdistäminen
- yhteenlaskun merkitseminen numeromerkeillä

MATERIAALI

- jokaiselle lapselle viisi pientä esinettä ja munakenno
- plus- ja yhtäsuuruusmerkit Post-it-viestilapuilla

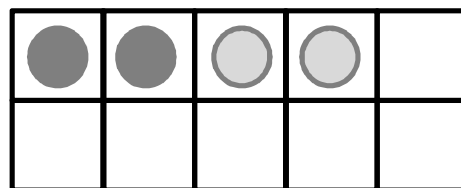
TEHTÄVÄSSÄ ETENEMINEN

Tässä tehtävässä harjoitellaan yhdistämään kaksi lukumäärää.

A) Kerron teille nyt pienen tarinan.

Majjalla on kaksi keksiä, ja Janilla on myös kaksi keksiä. Kuinka monta keksiä lapsilla on yhteensä?

Ratkaistaan tarinassa oleva kysymys näiden esineiden avulla. Kuinka monta keksiä Majjalla oli? Pyydä yhtä lasta laittamaan oikea määrä esineitä munakennoon. Munakenno täytetään aina vasemmasta yläkulmasta lähtien, ensin yläriivi ja sitten alariivi. Munakenno havainnollistaa lukujen suhteita toisiinsa, ja kun pohja tulee tutuksi, lukumääriä ei tarvitse aina laskea yksitellen. Kuinka monta keksiä Janilla oli? Pyydä lasta laittamaan oikea määrä esineitä munakennoon Majjan keksien jatkoksi. Miten saamme selville, kuinka monta keksiä lapsilla on yhteensä? (Osa voi laskea lukumäärän yksitellen, osa voi nähdä vastauksen suoraan.)

Ratkaisun jälkeen laskussa olevat luvut merkitään taululle hieman erilleen toisistaan. Kun lasketaan kaksi lukumäärää yhteen, laitetaan lukujen väliin plusmerkki (anna jonkun lapsista kiinnittää lappu lukujen väliin). Näin kaikki tietävät, että luvut täytyy laskea yhteen. Laskun jälkeen merkataan "vastausmerkki" (kiinnitä taululle yhtä suuri kuin -lappu), jonka jälkeen merkitään laskun vastaus. Kun alussa harjoitellaan kirjoittamaan laskulausekkeitä, joissa tiedetään molemmat laskun tekijät, yhtä suuri kuin -merkistä voi käyttää sanaa "vastausmerkki". Se voi auttaa joitakin lapsia hahmottamaan, mihin laskun vastaus tulee. Kun koko lasku on esillä, on hyvä todeta, että vastausmerkki kertoo myös, että sen molemmilla puolilla on yhtä suuret määrät tai luvut.

B) Anna jokaiselle lapselle viisi pientä esinettä ja munakennot.

Nyt kerron toisen tarinan. Saat ratkaista tarinan ongelman esineidesi ja munakennosi avulla. Kun tiedät vastauksen, nosta peukalo merkiksi. Peukaloa käytetään merkinä siksi, että se on huomaamattomampi kuin käden nostaminen. Näin jokaiselle annetaan aikaa ratkaista tehtävää eikä nopein sano ääneen ratkaisua. Kun lapset ovat ratkaisseet tehtävän, pyydä heitä kertomaan vastauksensa ja perustelemaan, miksi he saivat sellaisen vastauksen. (Esim. Tässä on Aapelin auto ja tässä Niilon autot. Kun ne yhdistää näin, niin saadaan neljä: laskin 1, 2, 3, 4.) Toimi samoin väärin vastausten kohdalla: kun lapsi perustelee toisille, miten on päätynyt vastaukseen, hän saattaa itse oivaltaa virheensä tai toiset voivat huomata sen ja perustella, miksi vastaus ei voi olla oikea. Laskut merkitään laskulausekkeena taululle.

Aapelilla on yksi pikkuauto ja Niilolla on kolme pikkuautoa. Kuinka monta pikkuautoa pojilla on yhteensä?

Anu ostaa kaupasta kaksi banaania ja kolme appelsiinia. Kuinka monta hedelmää Anu ostaa yhteensä?

Parkkipaikalla on yksi rekka-auto ja neljä pakettiautoa. Kuinka monta autoa parkkipaikalla on yhteensä?